



सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

गाईजात्रा २०७३

कीर्तिपुर । यस वर्षको गाईजात्रा पाँगामा भ्याबुँ भुजिन्दबाट स्व.बाबुलाल महर्जनको स्मृतिमा निकालिने भएको छ भने कीर्तिपुरमा देवढोकाबाट स्व. पूर्णलाल महर्जनको स्मृतिमा निकालिने भएको छ ।

गाईजात्रा सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था गर्न स्थानीय टोलवासी सक्रिय तयारीमा लागेका छन् ।

हास्य व्यङ्ग्यको रूपमा काठमाडौँको सबैभन्दा राम्रो प्रहसन पाँगा कीर्तिपुरमा हुन्छ ।



वर्ष १३, अंक १८, पृष्ठ-६ ने.सं. ११३६ गुँला श्वः, नवमी, वि.सं. २०७३ साउन २८ गते शुक्रबार AUG 2016 मूल्य रु. ५।-

भारतको निर्देशनमा संविधान संशोधन गर्न नहुने

काठमाडौँ । राजनीतिक पार्टी दर्शन विचारको आधारमा स्थापना हुने र नेपाल मजदुर किसान पार्टी आर्थिक समानता, सामाजिक न्याय र शोषण गर्न नपाउने समाजवाद र साम्यवादको दर्शन विचारमा आधारित भएर स्थापना भएको पार्टी हो ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टी काठमाडौँ क्षेत्र नं. ९ को कार्यकर्ता भेलाको उद्घाटन गर्दै पार्टीको विदेश सम्बन्ध विभाग प्रमुख एवं सांसद प्रेम सुवालले उक्त विचार राख्नुभएको हो ।

सांसद सुवालले प्रधानमन्त्री प्रचण्डले ओली सरकारविरुद्ध अविश्वासको



प्रस्तावमा राखेका आरोपहरू एक एक गरी पूरा नगरे देश र जनतामाथि विश्वासघात हुने चर्चा गर्दै २०६५ सालमा प्रचण्ड प्रम

हुँदा कोसीमा स्थापना भएको भारतीय क्याम्प अफिस हटाउनुपर्ने तर विराटनगरमा सारेको टुलुटुलु हेरिरहेको गलत भएको

बताउनुभयो ।

उहाँले खर्चको विधेयक पारित भएको तर आम्दानीको विधेयक पारित नभएको चर्चा गर्दै प्रम प्रचण्डले चालू खर्च पुराने गरी राजस्व आम्दानी गर्ने प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

सांसद सुवालले देश र जनताको हितमा पार्टीको तर्फबाट नेपाल-भारत सीमा नियमित गर्ने, कर्णालीको हुम्ला र मुगुमा सडक पुर्‍याउने पारवहन अधिकार र नाकाबन्दीको विरोध गर्ने खप विश्वविद्यालयको विधेयक संसदबाट पारित गर्ने, मावि कक्षा

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

चिलञ्चो विहार दोस्रो पटक सफाई



कीर्तिपुर । गुँला धर्मको अवसरमा सफाई कार्यक्रम तय गरेका ज्येष्ठ नागरिक समाज कीर्तिपुरले चिलञ्चोमा दोस्रो पटक सफाई गरेका छन् ।

शनिबार भएको सरसफाई कार्यक्रममा ज्येष्ठ नागरिक समाजका सदस्यहरू

स्थानीय युवाहरूको सक्रियता रहेको छ ।

सफाई कार्यक्रमले आफ्नो टोल सफा गर्नुपर्ने वातावरण बनेको छ ।

ज्येष्ठ नागरिक सेवाको सफाई कार्यक्रममा हामीले पनि सहयोग किन नगर्ने ?

प्रचण्ड-देउवा गठबन्धनलाई मन्त्री सकस

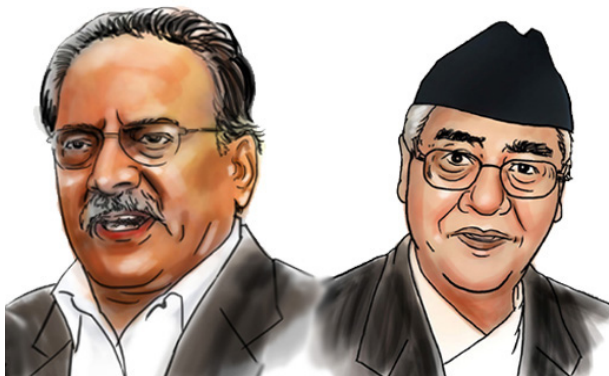
काठमाडौँ । प्रचण्ड-देउवा गठबन्धन सरकार बनेको २ हप्ता बितेको छ । ती दुई बीच भएको सहमति अनुसार माओवादी केन्द्रलाई ८ वटा र नेकालाई १३ भनेपनि पार्टीभित्रको विवादले मन्त्री बनाउन दुवै दललाई सकस भैरहेको छ ।

विवादको कारण केन्द्रको तर्फबाट मन्त्री छान्न प्रमलाई जिम्मा दिएको छ भने देउवाभित्र ठूलो विवाद भएको छ

। देउवाको एकल निर्णयलाई रामचन्द्र पौडेल, अर्जुन नरसिंह केसीले चुनौती दिइरहेका छन् ।

प्रम प्रचण्डले पहिलो पटक आफूसहित ६ जना र दोस्रो पटक साउन २३ गते राप्रपाका २ र संयुक्तका १ गरी ३ जनाको मन्त्री विस्तार गरेका छन् ।

९ महिने समयको भद्र सहमति गरेका प्रचण्ड-देउवाको गठबन्धन अपूर्ण सरकारको दिन गन्ती पनि सुरु भएको छ ।



चन्द्रागिरीमा केवलकार सञ्चालन

चन्द्रागिरी । चन्द्रागिरी हिल्स प्रा.लि.ले थानकोटमा निर्माण गरेको केवलकार सोमबारदेखि परीक्षणको रूपमा सञ्चालन भएको छ ।

त्यस क्षेत्रका स्थानीयवासी तथा त्यहाँ आउने आगन्तुकलाई सोमबार निःशुल्क केवलकार चढ्नको लागि सुविधा उपलब्ध गराइएको छ ।

थानकोटबाट चन्द्रागिरी पहाडसम्मको दूरा रहेको केवलकार चढ्नको लागि त्यस क्षेत्रमा अहिले ठूलो भीड लागेको छ । एउटा कारमा आठजना सवार हुन सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । उक्त दूरी जान र आउनका लागि प्रतिव्यक्ति रु. ७०० मूल्य तय गरिएको छ ।

सोमबार निःशुल्क चढ्न पाइने आशामा



सर्वसाधारणको घुइँचो लागेको थियो । सुरक्षामा खटिएका सुरक्षाकर्मीलाई भीड व्यवस्थापन गर्न हम्मेहम्मे

भएको थियो ।

देशको ख्याती प्राप्त विभिन्न उद्यामीको संलग्नतामा

करिव दुई वर्षदेखि निर्माण गर्न लागिएको केवलकार निर्माणको क्रमशः पृष्ठ ५ मा

कीर्तिपुरमा सुरक्षाबारे अन्तरक्रिया

कीर्तिपुर । सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र कीर्तिपुर र महानगरी प्रहरी वृत्त कीर्तिपुरको संयुक्त आयोजनामा शुक्रबार कीर्तिपुरस्थित हिलसाइड होटल एण्ड रिसोर्टमा कीर्तिपुरमा सुरक्षाको वर्तमान अवस्था र भावी कार्यक्रमबारे छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा महानगरी प्रहरी वृत्त कीर्तिपुरका डीएसपी डा. मेख बहादुर खत्रीले पावर

प्वाइन्ट मार्फत आफूले ६ महिनामा गरेका कार्य, वर्तमान अवस्था र समाधानका उपाय र भविष्यमा चाल्नुपर्ने कार्यबारे प्रष्ट पार्नु भएको थियो ।

सामुदायिक सेवा केन्द्र स्थापना सँगै शिक्षा, यातायात, सञ्चार, बजार व्यवस्थापन लगायतका उपसमिति बनाएर समुदायसँग समन्वय, सहकार्य गरी अगाडि बढेको भन्नुभयो ।

क्रमशः पृष्ठ ३ मा

आवश्यकता

यस कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.का लागि तपसिल बमोजिमका कर्मचारीको आवश्यकता भएकोले इच्छुक योग्य नेपाली नागरिकबाट मिति २०७३/०५/०६ गते भित्र दरखास्त आव्हान गरिन्छ ।

तहः कलेक्टर / बजार प्रतिनिधि

संख्याः १ (एक)

न्यूनतम शैक्षिक योग्यताः एस.एल.सी. उत्तीर्ण

आवश्यक कागजातहरूः-

- १) मार्कसिट र चारित्रिक प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी
- २) नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी
- ३) हालसालै खिचिएको फोटो २ प्रति
- ४) हस्त लिखित निवेदन
- ५) स्थानीयलाई विशेष प्राथमिकता दिइने छ ।



कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.

कीर्तिपुर- १७, तम.तपी, नयाँबजार
833060८, 833५५५१

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद



लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक १९, २०७३ साउन २८ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

गाईजात्रा सांस्कृतिक पर्व सभ्य ढंगले मनाऔं

हास्य व्यङ्ग्यको सांस्कृतिक पर्व गाईजात्रा शुक्रबारदेखि सुरु हुने भएको छ । नेवारी भाषाबाट 'गुन्हुपुन्ही' नौ दिनको पूर्णिमासम्म मनाइने पर्व हो । गाईजात्रा पर्वको अवसरमा कृष्ण जन्माष्टमीको भोलिपल्टसम्म मनाउने गरिन्छ ।

उपत्यका र उपत्यका बाहिर नेवार बस्तीहरूमा विशेष रूपले हरेक वर्ष मनाइँदै आइरहेको सांस्कृतिक पर्व हो, गाईजात्रा ।

तत्कालीन राजा प्रताप मल्लको पालादेखि सुरु भएको पर्व गाईजात्रामा विशेष गरी हास्य व्यङ्ग्य र मुकुट मार्फत् आ-आफ्नो स्थानको परम्परा र तरिकानुसार मनाई मृतकको परिवारलाई परेको दुःखलाई केही हदसम्म सान्त्वना दिन मनाउने चलन गरेको इतिहास छ । उपत्यकामा विशेष रूपले मनाइने यो पर्व हो ।

यो पर्वमा मृतकका परिवारबाट मान्छेलाई मुकुट लगाएर, गाईको जोडी बनाएर यात गाई नै पठाएर साथै नयाँ घर सम्पन्नपछि जोगी पठाएर आ-आफ्नो परम्परा निभाई मनोरञ्जन गर्ने गर्दछन् । उपत्यकाको कीर्तिपुर पाँगामा झ्याँ-झ्याँ पापा र तिर्कुलार्कु गरी छुट्टै खालको नाच पनि प्रदर्शन हुने गर्दछ ।

तिनीहरूको नाचमा युवाहरू र दर्शकहरूको भीड निकै बढ्ने र नाचका लागि बजाइने धा बाजा बजाउन ठेलमठेला हुने भएकोले भगडा हुने सम्भावना रहेको हुन्छ । त्यसैले गाईजात्रा पर्व सभ्य र भव्य बनाउन भगडा रहित शान्तपूर्वक सम्पन्न गर्न आयोजक र स्थानीय टोलवासी संयम र सचेत हुन जरुरी छ ।

सशस्त्र जनयुद्ध र माओवादीको चालीस बुँदा

– वित्त

पुष्पकमल दाहाल पहिलो पटक २०६५ सालमा प्रधानमन्त्री भएको बेला अर्थमन्त्री थिए, डा. बाबुराम भट्टराई । बजेटकोबारे छलफल हुँदै थियो । संसदमा सांसदहरूले उठाएका प्रश्नहरूको सम्बन्धित मन्त्रीले जवाफ दिनु पर्ने नियम थियो । एक जना सांसदले बजेटमा उल्लेखित वैज्ञानिक भूमिसुधारको विषयमा प्रश्न उठाए । अर्थमन्त्री बाबुराम बाहिर गएको हुँदा प्रधानमन्त्रीले नै अर्थ मन्त्रालयको जिम्मेवारी सम्हालि रहेको अवस्था थियो ।

सांसदको प्रश्न थियो- 'सशस्त्र संघर्ष सुरु हुनु अघि तत्कालीन प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवालाई बुझाएको ४० बुँदा र निर्वाचन घोषणापत्रमा जमिन जोत्नेलाई वितरण गर्ने क्रान्तिकारी भूमिसुधार उल्लेख थियो तर माओवादी सरकारले पेश गरेको बजेटमा वैज्ञानिक भूमिसुधारको उल्लेख छ । माओवादी क्रान्तिकारी भूमिसुधारका पक्षमा कि वैज्ञानिक भूमिसुधारको पक्षमा ? प्रचण्डले रोष्ट्रमबाटै जवाफ दिए- 'माननीयजीले जे भन्नुभयो त्यो साँचो हो । ४० बुँदा र निर्वाचन घोषणापत्रमा क्रान्तिकारी भूमिसुधार उल्लेख थियो र बजेटमा वैज्ञानिक भूमिसुधार उल्लेख छ । अब माओवादीलाई अलिअलि क्रान्तिकारी अलिअलि वैज्ञानिक भूमिसुधारको पक्षमा रहेको भनेर बुझ्नुहोस् ।' जवाफ सुनेर सभाकक्ष हाँसोले गुञ्जमान भयो ।

माओवादी सबभन्दा ठूलो पार्टी थियो । तामझाम बेग्लै थियो । कथित जनयुद्धको राप ताप त छँदै थियो । संविधानसभाको सबभन्दा ठूलो दल भएकोमा प्रचण्डमाथि घमण्डको भूत सवार थियो । त्यसैले उनी संसदजस्तो गरिमामय स्थानमासमेत गैरजिम्मेवार जवाफ फर्काउन पछि परेनन् ।

पञ्चायतकालमा विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्रीसित एक जना सांसदले प्रश्न गरेका थिए- 'विज्ञान र प्रविधिमा के फरक छ ?' मन्त्रीको जवाफ थियो- 'दूध र दही जस्तो छ ।' सबै सांसदहरू हाँसे । त्यो अत्यन्त गैरजिम्मेवार जवाफ थियो । राजतन्त्र कालका विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री र गणतन्त्रकालका प्रधानमन्त्रीको

जवाफ उस्तै-उस्तै देखियो ।

संयुक्त जनमोर्चाले तत्कालीन प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवासमक्ष ४० बुँदे माग राखेको अहिले दुई दशक बितिसकेको छ । १९५० को सन्धि, राष्ट्रघाती महाकाली सन्धिहलगायत सबै असमान सन्धिहरूको खारेजी, खुला सिमाना नियमित र व्यवस्थित गर्नु पर्ने, गोरखा भर्ती केन्द्र बन्द गर्नु पर्ने, जमिन जोत्नेको हनु पर्ने, दलाल र नोकरशाही पूँजीपति वर्गको सम्पत्ति जफत गरी राष्ट्रियकरण गर्नु पर्नेलगायत ४० बुँदे मागपत्र प्रस्तुत गरेको थियो - २०५२ माघ २१ गते । माग पूरा नभएमा फागुण १ गतेदेखि जनयुद्ध सञ्चालन गर्ने भनी चेतावनी पनि थियो त्यसमा । तर माओवादी फागुण १ सम्म पनि पर्खेन । माओवादीले माघ २९ गते रूकुम, रोल्पा, गोरखा, सिन्धुली लगायतका जिल्लाहरूमा प्रहरी चौकीहरूमाथि आक्रमण गरेर सशस्त्र संघर्ष सुरु गर्‍यो ।

एक दशक चलेको सङ्घर्षमा करिब १७ हजार नागरिकको ज्यान गयो, बीसौ हजार घाइते भए, एक हजार भन्दा बढी बेपत्ता भए वा पारिए । प्रहरी चौकी, पुल, गा.वि.स भवन, ऐतिहासिक र पुरातात्विक महत्त्वका मठ मन्दिर, सरकारी कार्यालयहरू र दरवारहरूलगायत खर्बौंको सम्पत्ति ध्वस्त पारियो । त्योभन्दा पनि देशको राजनीति नेपालका नेताहरूको नियन्त्रण बाहिर गयो । नेपाल कहिल्यै नभएको जस्तो भारतको उपनिवेशको स्थितिमा पुग्यो ।

२०६२ सालमा शान्ति प्रक्रियामा आइसके पछिको एक दशकभित्र माओवादी अध्यक्ष प्रचण्ड दुई-दुई पटक निर्वाचित प्रधानमन्त्री भए । उनले कम्युनिष्ट पार्टीको तर्फबाट दोहोर्‍याएर प्रधानमन्त्री हुने अवसर पनि पाए । पहिलो संविधानसभामा माओवादीको प्रतिनिधित्व करिब ४० प्रतिशत थियो । बीसौ लाख मतदाताको समर्थन, बीसौ हजार लडाकुहरू शिविरमा र भूमिगतबाट भर्खर खुला राजनीतिमा आएको हुँदा माओवादीप्रति बेग्लै आकर्षण थियो । सशस्त्र सङ्घर्ष कालमा जनतामा ठूलोला आश्वासन दिएको हुँदा माओवादी सरकारबाट आशा-अपेक्षा पनि

बढी नै थियो । उनी जनताको अपेक्षाअनुसार काम गर्न पूर्णरूपमा असफल भए । उनले न युद्धकालमा ध्वस्त संरचनाहरूको पुनः निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखे न त युद्धमा मरेका वा मारिएकाहरूको र जनभावनाको कदर नै गरे । उनले सशस्त्र संघर्ष सुरु गर्दा देउवासमक्ष राखेका मागहरूलाई त भन्नु पलाएर हेर्नेसम्म कोशिश गरेनन् ।

प्रचण्ड अहिले दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री निर्वाचित भए । यो पटक उनीसँग जनताले धेरै आशा पनि गरेका छैनन् किनभने उनी निरीह प्रधानमन्त्री हुनेछ । संसदको सबभन्दा ठूलो पार्टीले सरकार चलाउने संसदीय मूल्य-मान्यताभन्दा फरक गणितीय खेलको आधारमा प्रचण्ड प्रधानमन्त्री बनेका छन् । विगतको एउटै पार्टी दर्जन पार्टीहरूमा विभाजित भई अत्यन्त कमजोर अवस्थामा पुगेको माओवादी पुनः शक्ति प्राप्त गर्न सरकारको नेतृत्व गर्न हतारिएको देखिन्छ । वैद्य र विप्लव बाहिरै रहेको हुँदा प्रचण्डले चाहँदैमा माओवादीको स्थितिमा सुधार आउने सम्भावना देखिँदैन ।

सबैलाई थाहा छ, यो अत्यन्तै कमजोर सरकार हो । यही बेला भारतले आफ्नो स्वार्थ सिद्ध गर्न विभिन्न भुठार बनावटी प्रचारहरू सुरु गर्न थालेको छ । कोशी नहरमा आतङ्ककारीहरूबाट हमलाको सम्भावना भनी नियोजित प्रचार थालिएको छ । त्यो प्रचारको मुख्य आशय कोशी नहर सुरक्षाको निहुँमा नेपालको सिमावर्ती क्षेत्रमा भारतीय सेनाहरू तैनाथ गर्नु हो । यस अघि बाबुराम भट्टराई प्रधानमन्त्री भएको बेला विमानस्थलको असुरक्षाको प्रचार गरेर त्रिभुवन विमानस्थलमा भारतीय सुरक्षा सैनिक राख्ने प्रयास गरेको थियो ।

केपी ओलीको राजीनामापछि नेपालका लागि भारतीय राजदूत रञ्जित रेले द्वारिका होटलमा विभिन्न दलका नेताहरू र कूटनीतिज्ञहरूलाई आमन्त्रण गरेर डिनर खाउनु, भारतीय पत्र-पत्रिकाहरूमा नेपालमा सरकार परिवर्तन भारतीय विदेश नीतिको सफलता भनी प्रचार-प्रसार गर्नुले नेपालको

राजनीति गम्भीर मोडमा पुगेको सङ्केत गर्दछ । मधेसी मोर्चासँगको तीन बुँदे सहमतिले प्रचण्डलाई कहाँ पुर्‍याउँछ, त्यो भने हेर्न बाँकी नै छ ।

प्रधानमन्त्री प्रचण्डले एक महिनाभित्र संविधान संशोधनको प्रस्ताव संसदमा दर्ता गर्ने बताएका छन् । संविधान संशोधन संसदमा प्रस्तुत भए पनि एमालेको समर्थन विना त्यो पारित हुने सम्भावना छैन । अहिलेको स्थितिमा एमालेले संविधान संशोधनको पक्षमा मतदान गर्ने कुनै सङ्केत देखिँदैन । त्यसले देशलाई थप जटिलतामा घचेट्नेछ ।

राष्ट्रघाती महाकाली सन्धिको खारेजी, गोरखा भर्ती केन्द्र बन्द गर्ने, दलाल र नोकर शाही पूँजीपति वर्गको सम्पत्ति जफत गरी राष्ट्रियकरण गर्ने माओवादीको आफ्नै माग कहिले पूरा गर्ने हो ? त्यसको जवाफ प्रचण्डले जनतालाई दिनुपर्छ ।

प्रचण्ड सरकारको नेतृत्वमा पुगे तर परिस्थिति उनको अनुकूल भने छैन । एकातिर नेकासँगको सहमति, अर्कोतिर मधेसी मोर्चासँगको सम्झौताले च्यापिएको छ भने निर्वाचनको बेला जनतालाई दिएका वचन वा प्रतिबद्धताहरू पूरा गर्नु पर्ने चुनौतिहरू त छँदैछन् । प्रचण्ड दुईतिर धार भएको धारिलो हतियारमा हिड्दै छन् । अलिकति सन्तुलन बिगिनासाथ उनी गम्भीर दुर्घटनामा पर्नेछन् । 'राजनीतिलाई सम्भावनाहरूको खेल हो' भन्दै विचार र सिद्धान्तलाई खोपामा राखेर सत्ताको लागि जो सुकैसित जुनसुकै अवस्थामा सत्ता गठबन्धन बनाउने उनको व्यवहारले पार्टीलाई रसातलमा त पुर्‍याउँछ नै, त्यसले सिङ्को कम्युनिष्ट आन्दोलनलाई पनि क्षति पुर्‍याउनेछ ।

४० बुँदाको माग गर्ने माओवादी र त्यसलाई ठाडै अस्वीकार गर्ने देउवाको संयुक्त सरकारबाट दस वर्षमा मरेकाहरूको परिवारलाई राज्यको ढुकुटी बाँडेर मात्रै जिम्मेवारी पुरा हुने छैन । देशको सार्वभौमिकतामाथि कुनै आँच आउन नदिई नयाँ संविधानको कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखेर काम अगाडि बढाएमा सबैको हित हुनेछ ।

२०७३।४।२३

कीर्तिपुर बाघभैरवको सांस्कृतिक, धार्मिक र ऐतिहासिक महत्त्व

बाघभैरवको उत्पत्ति

बाघभैरवको स्थापना किन, कहिले अनि कसरी भयो भन्ने विशेष कुनै अभिलेख अहिले सम्म भेटिएको छैन। तथापि यस देवताको उत्पतिको सम्बन्धमा स्थानीय विभिन्न पुरानो कथा तथा जनश्रुतिहरू भन्ने सुन्ने गरिआएको पाइन्छ। सुनिए अनुसार सान्दर्भिक दृष्टिकोणले उपयुक्त तीनवटा कथा यहाँ प्रस्तुत गर्दछु।

(क) एउटा कथा

पहिले पहिले कीर्तिपुरको जंगल भागमा वस्तुहरू अर्थात गाई, भैसी, बाख्राबाख्री, भेडा आदि चराउने गर्थ्यो। गोठाला केटाकेटीहरू रङ्गमालो गर्न समय समयमा विभिन्न खेल खेल्ने गर्थे। खेल खेल्ने क्रममा एक दिन माटोको बाघ बनाएर खेल्ने गरे। गोठालाहरू मध्ये कसैले बाघको जीउ, कसैले खुट्टा, कसैले टाउको आदि बनाए। बाघको शरीरका सबै अंग बनाउन सकेपछि त्यसलाई उपयुक्त जिब्रो हाल्न रुखको सुहाउँदो पात खोज्न गए। गोठालाहरू मध्ये एउटी केटी पनि रहेछ, तर केटाहरूले ती केटीलाई आफूहरूसँग नखेलाएकोले रोइरहेछिन्। त्यसै बेलामा एक जना मानिस आएर ती केटीलाई किन रोइरहेकी भनेर सोधे। ती केटीले आफू रोएकी कारण सुनाएपछि त्यस मानिसले नरोउ, बनाइ सकेको माटोको त्यस बाघमा तिमीले प्राण हालि देउ भनियो। ती केटी त छक्क परेर कसरी प्राण हाल्ने भनि सोधिन अनि मानिसले भुईँबाट अलि धूलो लिएर फुफु गरी केटीको दुइटाँ हटकेलामा राखी दिएर भन्यो, दायाँ हटकेलाको धूलो माटोको बाघमा छर्किदियो भने प्राण हुन्छ र बायाँ हटकेलाको धूलो छर्कि दियो भने जस्ताको तस्तै माटोकैमा परिणत हुन्छ, तर यो साधारण बाघ होइन जगत रक्षक बाघ रूपी भैरव हुने छ, डराउनु पर्दैन भनेर गए। केटीले आफ्नो दायाँ हटकेलामा रहेको धूलो माटोको बाघमा के छर्काइ दियो माटोको बाघ त साँच्चैको बाघ भएर चराई राखेका भेडाहरू भटाभट खाइ दिए। यस क्रियाकलाप देखेर पहिले त केटी डराएर सिकुडिएर बसिराखिन्, पछि फेरी सम्भेर नडराइकन आफ्नो बायाँ हटकेलामा रहेको माटोको धूलो छर्काइ दिएपछि पुनः जस्ताको तस्तै माटोको नै भए। जिब्रो हाल्न रुखको पात लिन गएका गोठालाहरू फर्की आउँदा आफ्ना भेडाहरू नदेखेर ती केटीसँग सोधेपछि केटीले भएको वृत्तान्त सुनाए। कुरा सुनेर माटोको बाघलाई जिब्रो पनि नहाली आफ्नो टोलमा गएर आमा-बाबु, अजि-अजाहरूलाई भन्न गए। त्यस्तो अजिव कुरा सुनेर साँच्चै यो साधारण माटोको बाघ होइन बाघ रूपी भैरव नै हो भन्ने ठानेर आफ्ना आराध्य देवताको रूपमा स्थापना गरी पूजा गरिआएको हो भन्ने कथा सुन्न पाइन्छ।

(ख) दोश्रो कथा

प. १ चीन कालमा काठमाडौँ उपत्यकाको दक्षिण पश्चिमका मानिसहरूलाई दानासुर भन्ने राक्षसले अत्यन्त दुःख, कष्ट दिन्थ्यो रे। यही अवसरमा

द्वारिकाबाट श्री कृष्ण र ग्वालाहरू घुम्दै घुम्दै यहाँ पुगेछन्। श्री कृष्णले सो कुरा थाहा पाएर दानासुर राक्षसबाट हुने दुःख मुक्त गराउन श्री महादेवसँग प्रार्थना गरी दानासुरलाई मारी दिए। साथै पछि पनि यस क्षेत्रको रक्षाका लागि यहाँको वनक्षेत्रमा बाघ रूपी भैरवको स्थापना गरी गएपछि यस क्षेत्रको रक्षकको रूपमा बाघभैरवलाई पूजाअर्चना गरी मानिआएको जनश्रुति सुनिन्छ।

(ग) तेस्रो कथा

प. १ चीन कालमा कीर्तिपुरवासीको आफ्ना वस्तुहरू अर्थात् गाई, भैसी, भेडा, बाख्रा, आदि यहाँको वनमा चराउने गरिन्थ्यो। वस्तु चराउन जाने गोठालाहरू रमाइलो गर्न विभिन्न खेल खल्ने गर्थे। एकदिन माटोको बाघ बनाएर खेल्ने गरे। गोठालाहरू कसैले बाघको जीउ, कसैले खुट्टा, कसैले टाउको आदि बनाए। बाघको शरीरका सबै अंग बनाइसकेपछि जिब्रो हाल्न सुहाउँदो रुखको पात खोज्न गए। यही बेला महादेव आफ्नो छोरो गणेश धेरै दिनदेखि नदेख्दा खोज्दाखोज्दै क्वयूना खोलामा खेलिरहेको पाई कैलाश जाउँ भनेपछि गणेशले यो ठाउँ धेरै रमाइलो लाग्यो यही बस्ने इच्छा व्यक्त गरे। अनि महादेवले यही मात्र त बस्न पाइँदैन जलविनायकको एक रूपमा पाइने निर्देशन दिएर फर्के। त्यहाँबाट महादेव घुम्दाघुम्दै कीर्तिपुर डाँडाको उत्तर पाखोमा पुगे। त्यहाँ एउटा सानो खाल्डोमा निर्मल पानी देखेर पानी पिए। पानी पिएर डाँडा उक्लेर माथि पुगे। गणेशलाई खोज्दाखोज्दै महादेवलाई भोक पनि लागेको रहेछ। खाने केही थिएन, के खाने के खाने भयो। त्यही चरीराखेका भेडाहरू देख्यो, यही खाउँ कि भन्ने मनमा लाग्यो, तर कसरी खाने आफू पन्यो साकाहारी। फेरी त्यहाँ माटोको एउटा बाघ देख्यो, अनि महादेव त्यस माटोको बाघमा प्रवेश गरी भैरव भएर ती भेडाहरू खाइ दिए। जिब्रो हाल्न पात लिन गएका गोठालाहरू आउँदा आफ्ना भेडाहरू देखिएन। यताउति हेरियो छैन। आफूहरूले बनाएको माटोको बाघ चाहिँ साँच्चैको बाघ जस्तै फुई फुई सास फेरिरहेको देखे। गोठालाहरूलाई आश्चर्य लागेर आ-आफ्नो घर गएर आमा-बाबु, अजा-अजिहरू बोलाएर ल्याए। आएर यसो हेर्छ त माटोको बाघको मुखमा रातो रगत देखिन्छ। अनि एकजना थकाली बूढाले त्यस बाघसँग सोधे, हाम्रो भेडाहरू खोइ ? त्यस बाघले वृत्तान्त कुरा बताए, तिमीहरूको तल क्वामा पानी खाएँ, तिमीहरूको भेडाहरू पनि खाइ दिएँ, तिमीहरू प्रति म ऋणी भएँ। तसर्थ यस क्षेत्रको म बाघरूपी भैरव संरक्षक भएर बस्छु भन्ने वचन दिएर भेडाहरू आफूले खाएको हो भनेर आँ.. गरेर मुख बाइ देखाए। गोठालाहरू रिसाएर तलाई जिब्रो पनि हाल्दैन, तँ त्यस्तै जहिले पनि मुख बाएँ बसोस् भनि सराप दिए। यसरी गोठालाहरूले सराप दिएको कारणले बाघभैरव मुख बाएर बसेको र बाघरूपी भैरवले वचन दिए अनुरूप कीर्तिपुरवासीले शिरोधार गरी आफ्नो देशको

आराध्यदेवको रूपमा स्थापना गरी आजसम्म मानसमानका साथ पूजाअर्चना गरिआएको भन्ने धारणाको कथा छ।

बाघभैरव मन्दिर

बाघभैरव मन्दिर अन्य भैरव र भीमसेनको मन्दिर जस्तै पूर्व-पश्चिम लाम्चो आयताकारमा रहेको छ। मन्दिरको सबभन्दा माथि सानो समेत चार तले रहेको छ। माथिका दुइ तला पित्तल र तलको दुई तला फिंग्टीको रहेको छ। सबभन्दा माथिको सानो छानामा एउटा, त्यसभन्दा तलकोमा दायौँबायाँ पाँच-पाँच, दक्षिणतिर एउटा, तेस्रो तलामा पाँच, सबभन्दा तलको चारौँ तलाको छानामा एउटा गरी जम्मा अठार वटा गजूर छन्, सबभन्दा तलको गजूरको दायौँबायाँ



दुईवटा पित्तलको नेपालको भ्रण्डा छन्। छानाका तुनालहरूमा विभिन्न देवीदेवताहरूका र त्यस भन्दा तल यौनक्रिया आसनका मूर्तिहरू छन्। बीचको दुई तलामा ठूलूला क्वस्वझ्याःहरू (तलतिर क्वलटो परेका झ्याल) छन्। सबभन्दा तलको छानाको ठीक माथि भित्तामा तिकिझ्याः(आँखी झ्याल) एउटा-एउटा पनि छ। पित्तलको छानाका मुसिहरूका अग्रभागहरूमा चारैतर्फ स-साना मुकुण्डाहरू छन्। चारकुनामा ठूलूला तुनालहरूमा चारवटा सारदुलका मूर्तिहरू छन्। बीचको छानाको माथिल्लो भित्तामा लडाईँमा प्रयोग हुने हातहतियार अर्थात् तलवार, छुरी, ढाल, फलामको टोपी, फलामको जालीका लुगा अनि दालभात राखेन भौँडाकुँडा आदि भुण्ड्याइ पकाउने छानाका महुतसिपी-नीनालमा चारैचर्फ स-साना फ्यांगहरू (हावा घण्टा) छन्। सबभन्दा माथिको छानादेखि सबभन्दा तलको छानासम्म पित्तलको पताः भ्रण्ड्याएको छ जसको सबभन्दा तलको भागमा बाघभैरवको अनुहार अंकित छ। बाघभैरवको मूलढोका कलात्मक पित्तलको पाताले मोडी राखेको छ। दायौँबायाँ पित्तल कै ठूलूला दुईवटा नेपालको भ्रण्डा ठड्याइएका छन्। मूलढोकाको ठीक माथि अन्य मन्दिरहरू भैं पित्तलको त्वरण थियो। दूर्भाग्यवस वि.सं. २०३७ सालतिर चोरी भएकोले मन्दिरको उत्तरतिरको ढोका माथिको काठको त्वरण आश्विन महिनातिर त्यस त्वरणमा तामाको पाताले कलात्मक रूपमा मोडिएको छ। त्वरणमा अन्य मन्दिरमा राखिने भन्दा एउटा यहाँ फरक देखिन्छ। अधिकांश त्वरणमा देवगुहमा जे देवीदेवताको मूर्ति हुन्छ त्यही मूर्ति त्वरणको

प्रयागमान प्रधान

मूल भागमा रहेको हुन्छ यहाँ शास्त्रीयरूपका भैरवको मूर्ति छ, मन्दिर भित्रको बाघरूपी भैरव छैन। मूल ढोकाको ढुंगा सिँढिको छेउछेउमा पित्तलको पाताले मोडिएका दुई सिंहहरू छन्। मूलढोकाको दायौँतिर हिफःघः अर्थात् हिंसा गरिने अमूर्त देउता छ। बाघभैरवको भित्र हिंसाकर्म गराइँदैन। जतिपनि हिंसाकर्म वा पञ्चवली पूजा बाघभैरवको नाममा यहि गर्ने गरिन्छ। यस हिफःघःको माथि दुईवटा त्वरण छन्, एउटा प्रस्तर, अर्को काठको। एउटामा अष्टमातृका नृत्यका गण देवीदेवता छन् भने अर्कोमा अष्टभैरवका मूर्तिहरू छन्। बाह्र

वर्षमा कीर्तिपुरमा नृत्य गराइने बाघभैरव नृत्यको भैरव, सिंहनी, व्याघ्रिनीको यहीबाट साधना गरी लाने परम्परा छ। यसरी बाघभैरव नृत्यको यस त्वरण र बाघभैरवसँग विशेष सम्बन्ध रहेको देखिन्छ। हिफःघःको पछाडि भित्तामा तिकिझ्याः छ। हिफःघःको दायौँबायाँ दुई हनुमान छन्। एउटा ठूलो फलामको खड्ग छ। मन्दिरको पश्चिमतिर नासःघः(नाट्यश्वर) छ, कीर्तिपुरमा जति पनि बाजा, नृत्य, दाफा, भजन आदि यहाँ पूजा गरेर मात्र सिकाइन्छ। मन्दिरको उत्तरतिर विशेष पर्वमा मात्र खोलिने एउटा ढोका छ। मन्दिरको पूर्वतिर एउटा सानो कलात्मक झ्याल छ, जहाँबाट भित्र हेर्दा बाघभैरव सिधा दर्शन गर्न सकिन्छ। सम्भवत मूलढोका नखोल्दा दर्शन गराउन सजिलोको लागि व्यवस्था गरिराखेको हुनसक्छ। मन्दिरको भुईँतलाको भित्ताको जँसिंको तलमाथि चारैतिर महाभारत-रामायण कथाको आधारमा सेतो भूमिमा रातो रंगले विभिन्न चित्र कोरिएका छन्।

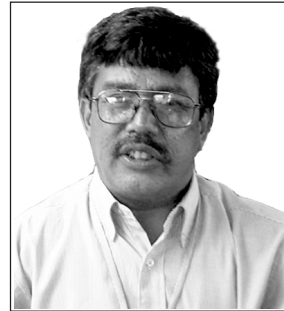
बाघभैरवको मन्दिर लगभग ९८.४२ र १६४ फीटको क्षेत्रफलमा एउटा चोकको उत्तरतिर अवस्थित छ। यस मन्दिरको हाता भित्र धेरै देवीदेवता, मन्दिर तथा सत्तलहरू छन्। दक्षिणतिर मूलढोका तथा पाटी छन् भने पश्चिम र पूर्वतिर पनि स-साना ढोकाहरू छन्। बाघभैरव र यसको मन्दिर निर्माणको बाहेक उपरोक्त अनुसार यस क्षेत्रमा बनिएका तथा स्थापना भएका अधिकांशको विभिन्न समयको अभिलेखहरू पनि पाइन्छ।

बाघभैरवको पूजा, बर्षवर्धन र जात्रा

बाघभैरवको बर्षवर्धन बर्षेनी भाद्र १ गते विशेष पूजा गरी मनाइँदै आएको छ। भाद्र १

गते विहानदेखि यहाँ पूजा आएर कीर्तिपुरको प्रत्येक घर, विभिन्न परिवार, गुठीका मानिसहरू आफ्ना पूर्वाले देउतालाई चढाइराखेका विभिन्न गरगहना जस्तै किङ्का, चाँदीको गद्दा, नागको माला, मुण्डमाला, कण्ठीमाला, चाँदीको सिक्री, सुन-चाँदीको जन्तर आदि हजारौँ-हजार गरगहना आ-आफ्ना घर लगेर राम्रोसँग पखालेर विशेष पूजाकासाथ फेरि चढाउने गरिन्छ र गुठी भएका गुठीयारहरू समेत गुठी नभएका आ-आफ्ना परिवार दाजुभाई, दिदीबहिनी, छोरीहरू बोलाई समर्थ तथा भोज खानेगरी विशेष पर्वको रूपमा मनाउने चलन रहिआएको छ। विहान पूजा लिएर, बाजा बजाई गःचाःहिलेगु भनेर कीर्तिपुर डाँडाको फेद तलतिरको सबभन्दा पहिले आजुघःबुंगाः(सानो ठाउँमा जल सिंचन गर्दै पूजा गरेर फेरि सोही आजुघः बुंगाःतिरको ढुंगाको सिँढीबाट चढेर आएर बाघभैरवको पूजा गरी आ-आफ्नो घर जान्छन्। बाघभैरव मन्दिरभित्र एउटा यज्ञमण्डप छ। त्यहाँ बज्राचार्य, महर्जन, विशयतबाट विशेष विधिपूर्वक यज्ञ गरिन्छ। यज्ञमा चढाइएका बौजा(भुजा) काहाःबाजा फुकी नगरपरिक्रमा गरिन्छ र बाटामा सो भुजा छर्किँदै जान्छन्, यो भुजा लिएर खाएमा पेट दुखेको निको हुने र भुतप्रेत नलाग्ने भन्ने किम्बदन्ती छ। काहाःबाजा फुकी नगरपरिक्रमा गरिन्छ र बाटामा सो भुजा छर्किँदै जान्छन्, यो भुजा लिएर खाएमा पेट दुखेको निको हुने र भुतप्रेत नलाग्ने भन्ने किम्बदन्ती छ। हिफःघःमा पञ्चवली पूजा गरिन्छ। गुठीबाट दिइने यो पञ्चवली पूजाको भोज विभिन्न गुठीका गुठीयारहरू र कीर्तिपुरका प्रधानहरूलाई भोज खुवाइने चलन थियो, आजभोलि प्रधानहरूलाई भोज खुवाउने चलन नभइसक्यो, यो भोज खुवाउने पहिले घःला(पोडे)हरूले पलपुख(पलेस्वा) अर्थात् कमलको फूल फुल्ने पोखरी)बाट पात ल्याइ दिनु पर्ने चलन थियो। यो मन्दिरमा बर्षवर्धन तथा जात्राको अवसरमा एक हप्ता विषयत(श्रेष्ठ)हरू बस्छन् भने यस बाहेक अन्य समयमा पूजारी वा पालो दर्शनधारीहरू बस्ने परम्परा रहेको छ। जात्राको बेलुका देउता दर्शन गर्न आउने दर्शनार्थीहरूलाई प्रसादस्वरूप विषयतहरूले चतामरी वितरण गरिन्छ। चतामरी प्रसाद खायो भने पेट दुखेको निको हुन्छ भन्ने किंबदन्ती छ। सोही बेलुकी राजभण्डारी गुठीतर्फबाट मन्दिरको दक्षिणतिर ठूलो ढोकाको सँगैको डवलीमा गवराःमत(दियो) बालिन्छ भने मन्दिरको चारैतिर गुठी तथा अन्य धर्माबलम्बीहरूले दियोहरूमा तेल तथा धागो थप्दै बत्ती बालिन्छ। मन्दिरभित्र मूस्याः(मसाल) अर्थात् महादिप बालिन्छ। हजारौँहजार मानिसहरू कोही तीन चक्कर कोही चक्कर धुप-बत्ती बाली अवीर-अक्षता-लावा छर्की मन्दिर परिक्रमा गर्ने अवसरमा अत्यन्त भीड लाने गरिन्छ।

यसरी बर्षवर्धन गरिआएकोमा नेपाल सम्वत् १०८७ देखि खतमा बाघभैरवको सानो प्रतिमा राखी नगरपरिक्रमा गरी जात्रा गर्ने प्रथा चल्यो। ने.सं.



१९०४ देखि बाघभैरवको पित्तलको नयाँ प्रतिमा बनाइ जात्रा गरियो। जात्रामा धिम्य, दाफा, नगरभजन, टोल-टोलको अन्य भजन, काहा, नायखिं आदि बाजा बजाएर महिला तथा केटाकेटीका सयौँ संख्याले सुकुन्दामा बत्ती बाली दियो चढाउँदै, लावा-अक्षता-अवीर-फूल चढाउँदै भव्य रूपमा जात्रा संचालन हुँदै आएको छ। एउटा कुरा यहाँ आश्चर्यपूर्ण छ, कोही कसैको जन्मदिन मनाउँदा होस् वा नेवार समाजमा कुनै पाटीपौवा, देवीदेवता, मन्दिर स्थापना गरियो भने बर्षवर्धन तिथि अनुसारको दिनमा सम्पन्न गर्ने चलन रहिआएको छ। तर बाघभैरवको बर्षवर्धन तिथिमा नगरी विक्रम सम्वत्को भाद्र १ गते पारी किन गरियो ? सम्भवत यो परम्परा धेरै पछि वा पृथ्वीनारायण शाहले कीर्तिपुर कब्जा पछि मात्र थालनी भएको हुनु पर्छ कारण पृथ्वीनारायण शाहले कीर्तिपुर कब्जा पछि यहाँ थुप्रै धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रमा परिवर्तन गरिएको पाइन्छ।

बाघभैरवलाई नित्यपूजा बज्राचार्यहरूबाट हुने चलन छ। पहिले पहिले सायनकालमा बाघभैरवलाई आरती गरिने बेलामा दर्शनधारीहरूले मुहाली, दमाइले नगडा बजाउने व्यवस्था थियो। यी कार्य गरेबापत उनीहरूलाई आयस्तास्वरूप खेत-बारी पनि थियो। त्यो खेत-बारी त्रिभुवन विश्वविद्यालयभित्र परेकोले आयस्ता भएन भनेर अहिले मुहाली बजाउने र नगडा बजाउने चलन हराइसक्यो। त्यस्तै हजारौँहजार धर्माबलम्बीहरूको तर्फबाट विहान नित्यपूजा गर्न जाने बेलामा फिर्ता लाने र साँझ बत्ती बाल्न ल्याउने दियो बाल्न भक्त दाताहरूको अर्थात् आ-आफ्नो अजा-अजिहरूको मूर्ति सहितको पित्तलको दियो बाल्न ल्याउने व्यवस्था भएकोमा आजभोलि यो पनि ह्रास आइसकेको देखिन्छ। संक्रान्ति, मंगलबार, शनिबार बेलुकी यहाँ रात्री पूजाको परम्परा पनि रहेको छ। कोही कसैको कुनै आपत भयो, समस्या आइ पर्यो भने त्यो आपत, त्यो समस्याबाट मुक्त हुन रात्रीपूजा गर्ने भाकल गरी समाधान हुन्छ भनेर वा कोही कसैको कुनै ठूलो कार्य सफल भएपनि बाघभैरवमा रात्रीपूजा गर्ने गरिआएको पाइन्छ। साथै कोही कसैको ठूलूलो धार्मिक वा सांस्कृतिक कार्य भएपनि यहाँ रात्रीपूजा गर्ने परम्परा छ।

चिलञ्चो चैत्य जिर्णोद्धार र जगतपाल महाविहार प्रतिष्ठा, उमामहेश्वर मन्दिर निर्माण त्यस्तै अन्य कार्यको पुरानो अभिलेखहरूमा पनि अनिवार्य रूपमा बाघभैरवमा पूजा र बत्ती बाल्नु पर्ने व्यवस्थाको कुरा उल्लेख गरी बाघभैरवलाई विशेष स्थान दिइराखेको देखिन्छ।

कीर्तिपुरमा सुरक्षाको वर्तमान अवस्था र भावी कार्यक्रमबारे छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा त्यक्त विचार

प्रभाव, अभाव र दवाव स्वीकार्य छैन

- डीएसपी डा. मेख बहादुर खत्री

म महानगरीय प्रहरी वृत कीर्तिपुरमा आएको ६ महिना भैसकेको छ । मैले कुनै पनि प्रभावमा रहेर काम गरेको छैन नत काम गर्ने वातावरण भएसम्म अभाव नै हुनेछ । साथै कसैको दवावमा पनि पर्दैन । कानूनको घेराभित्र रहेर इमानदारी पूर्वक सेवा गर्नु हाम्रो धर्म हो । अपराध नियन्त्रण मुख्य उद्देश्य भएपनि समाजमा देखापरेका समस्या निराकरण गर्नु र सुरक्षा प्रदान गर्नु हाम्रो कर्तव्य हो ।



समुदायसँग समन्वय र सहकार्य नगरी कुनै काम सफलतामा पुग्ने छैन । त्यसैले अहिलेसम्म जनताको जनजिविकासँग सम्बन्धित विभिन्न उपसमितिहरू गठन गरी कार्यरत रहेको छ । समुदायसँग सहै साथ रहने भएकोले अहिले 'प्रहरी मेरो साथी' कार्यक्रम अधि सारेको स्मरण गर्न चाहन्छु ।

स्वार्थी र पलायनको सोच त्याग्नुपर्दछ

- उद्धव प्रसाद रिजाल

विकासको लागि इच्छा शक्ति महत्वपूर्ण कुरा हो । इच्छा शक्ति बढेपछि सामर्थ्य र ऊर्जावान हुन्छ कार्यान्वयन गर्ने शक्ति मिल्छ ।

सडकमा CCTV राख्नु सुरक्षाको दृष्टिले राम्रो काम हो तर चुनौती पनि छ । त्यसको मनिटरिङ्ग, कार्यान्वयन र संरक्षण कसले कसरी गर्ने ।

हाम्रो स्थानीय क्षेत्र अब चाँडै नै विस्तार हुँदैछ त्यसको पनि ध्यान राखी अबको योजना तय हुनुपर्दछ । बाल्यकालदेखि नै शिक्षा राम्रो दिनु पर्दछ । अहिलेको विकास निर्माण कार्यमा शिक्षित व्यक्तिहरू नै लागेका छैनन् । सामुदायिक कार्यमा स्वार्थी र पलायनको सोचले काम गरिएको छ । आफ्नो ठाउँको विकासको लागि स्वार्थी भावना त्याग्नु पर्दछ । पोखरी संरक्षणको पैसा फ्रिज भएको अवगत गराउन चाहन्छु । सम्पदा र ऐतिहासिक धरोहरको संरक्षण नपाले गर्ने कि स्थानीय उपभोक्ताले गर्ने । हामीमा सामर्थ्य र उर्जा आएमा विकास गर्न सकिन्छ । जहाँसम्म बाह्य चक्रपथको कुरा छ त्यहाँ व्यवस्थित बस्ती विकास गर्ने लक्ष्यले नै बन्न लागेको हो । काम सुरु गर्ने अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।



ढल फुटेर दुर्गन्धले बजारमा प्रभावित

- कृष्णराम श्रेष्ठ

सामुदायिक सेवा केन्द्र र महानगरीय प्रहरी वृतको अन्तरक्रिया कार्यक्रमले भविष्यमा राम्रो सेवा हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । अधि सहिद पत्रिकामा सम्पादकले पोखरी संरक्षणको बारे कुरा उठाउनुभयो । बजार क्षेत्रमा ढल फुटेकोले बजार नै दुर्गन्धित भएका छन् । यसबारे सम्बन्धित निकायले ध्यान दिनुपर्दछ ।



ढलको व्यवस्था राम्रो गर्नुपर्दछ

- रामकृष्ण थापा, केयूकेएल

खानेपानी लिमिटेडले ढलको पनि व्यवस्था गर्दछ । ढलमा खुला भएपछि फोहोरहरू पसेर जाम हुन गएको स्मरण गर्दै जनचेतना नभएकोले ढलको समस्या देखा पर्दै आएको छ ।



राजनीतिक दल खोई ?

माधव पौडेल

यहाँ विभिन्न उपसमिति गठन भएको पाएँ । नपाले पनि आफ्नै उपसमिति बनाएका छन् । किन ती संस्थाहरू एउटै नभई अलग अलग भए । दलहरू किन यो बैठकमा नडाँकिएको ?



कीर्तिपुर । सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र कीर्तिपुर र महानगरी प्रहरी वृत कीर्तिपुरको संयुक्त आयोजनामा शुक्रबार कीर्तिपुरस्थित हिलसाइड होटल एण्ड रिसोर्टमा कीर्तिपुरमा सुरक्षाको वर्तमान अवस्था र भावी कार्यक्रमबारे छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो । कार्यक्रममा महानगरी प्रहरी वृत कीर्तिपुरका डीएसपी डा. मेख बहादुर खत्रीले पावर प्वाइन्ट मार्फत आफूले ६ महिनामा गरेका कार्य, वर्तमान अवस्था र समाधानका उपाए र भविष्यमा चाल्नुपर्ने कार्यबारे प्रष्ट पार्नु भएको थियो ।

सामुदायिक सेवा केन्द्र स्थापना सँगै शिक्षा, यातायात, सञ्चार, बजार व्यवस्थापन लगायतका उपसमिति बनाएर समुदायसँग समन्वय, सहकार्य गरी अगाडि बढेको भन्नुभयो ।

डा. खत्रीको प्रस्तुतिपछि प्रमुख अतिथि कीर्तिपुर नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत उद्धव प्रसाद रिजाल, सूचना प्रविधि उपसमितिका आनन्द महर्जन, सहिद साप्ताहिकका प्रधान सम्पादक नारायण महर्जन, घामछायाँका पत्रकार रुपेश आचार्य, मच्छेगाउँका देवेन्द्र महर्जन, महिला स्वयंसेविका निलकुमारी महर्जन, एस डेभलपमेन्ट बैंकका प्रबन्धक कृष्ण राम श्रेष्ठ, नेपाल रेडक्रसका राजेन्द्र बानियाँ, कीर्तिपुर च्यानलका माधव पौडेल, ट्याङ्गलाफाँट सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रका वेदनिधि लामिछाने, काउखालीका रामकृष्ण थापालगायतले बोल्नुभएको थियो ।

सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधानको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा सचिव वीरन्द्र शाक्यले संचालन गर्नुभएको थियो ।

बाहिरी चक्रपथले स्थानीयलाई उठिबास गराउँछ

- देवेन्द्र महर्जन, मच्छेगाउँ

प्रहरी अपराध नियन्त्रणमा सक्रियता हुनु राम्रो कुरा हो तर चोर या अपराधी पक्राउ गर्न आउँदा साइडर बजाएर आएपछि अपराधी भाग्दैन र ? साथै गल्लीभित्र गएर चोर समात्नुपर्नेमा मुख्य सडकमा मात्र प्रहरी गस्तीले अपराध कसरी नियन्त्रण हुन्छ । बाहिरी चक्रपथ बन्ने कुरा छ । पहिलो चक्रपथले थलोथला भएको शहर बन्यो भने बाह्य चक्रपथले घर समेत परेकालाई कस्तो क्षतिपूर्ति दिन्छ ?



सीसीटिभी कीर्तिपुरमा मात्र

- निलकुमारी महर्जन

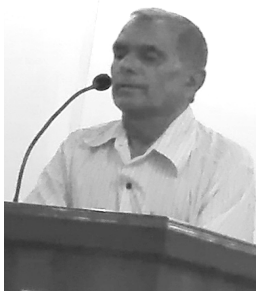
सीसीटिभी राख्ने योजना अधि सार्नु भएको राम्रो कुरा हो तर कीर्तिपुर चक्रपथभित्र मात्र राखेर अन्यत्र कहीं न राख्नु भनेको त्यहाँ अपराध नभएर हो त ? सीसीटिभी नभएपछि अपराधी सबै बाह्य वडामा बढ्दै हुँदैन र ?



हामी आफ्नै खुट्टामा उभिनु पर्दछ

- वेदनिधि लामिछाने

सामुदायिक सेवा केन्द्र ट्याङ्गलाफाँटमा ६१/६२ बाट सुरु भएको हो । विशुद्ध राजनीति भएको संस्था बनाएका छौं । ट्याङ्गलाफाँटमा आफ्नै स्रोतले ३ करोड ४५ लाख योजना सम्पन्न गरिसकेका छौं ।



जनचेतना र कार्यान्वयन आवश्यक

- नारायण महर्जन

सत्य सेवा सुरक्षा प्रहरीको मूल नारा थियो । त्यसको साथै अब 'प्रहरी मेरो साथी' भन्ने नयाँ नारा तय गरिएको छ । हिजो पञ्चायती कालमा जनता र प्रहरीको दुरी बढेको थियो ।

वाक स्वतन्त्रता र राजनैतिक स्वतन्त्रता नभएपछि प्रहरीले जनतालाई र जनताले प्रहरीलाई दुश्मनको दृष्टिले हेरिन्थ्यो । अब देशमा परिवर्तनसँगै प्रहरी र समुदायको समन्वय स्थापना भएको छ । कीर्तिपुरको विकास हामी आफैले गर्ने हो । हामी सक्छौं । कीर्तिपुर हरेक परिवर्तनमा अग्रस्थानमा रहेको नमूना अहिले पनि देखाउनु जरुरी छ ।

प्रहरीको काम प्रशासन चुस्त र अपराध नियन्त्रण मात्र होइन सम्पदा संरक्षणमा लाग्नु पर्दछ ।

प्रहरी प्रशासनको एक शब्द र निगरानीले काम बन्दो रहेछ भन्ने कुरा बजार व्यवस्थापनले देखाएको छ । प्रहरी वृत परिसरमा सहिद प्रतिमा, सहिद प्रतिमा परिसरका ऐतिहासिक पोखरी लोपोन्मुख छ ।

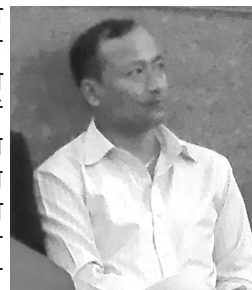
नपाले संरक्षणको लागि पत्र पठाएको छ तर पोखरी पुर्ने काम गर्दा पनि प्रहरी मौन छ । किन नपाले पोखरी संरक्षणको लागि टिप्पणी उठाईसक्दा पनि काम भएन । यो दुःख लाग्दो कुरा भयो ।

CCTV हाललाई ३२ वटा

- आनन्द महर्जन

सूचना प्रविधि उपसमितिको छलफल अनुसार कीर्तिपुर नगरको प्रमुख बजार कीर्तिपुर चक्रपथमा मात्र ३२ वटा CCTV जडान गर्नुपर्ने देखिन्छ । यो कार्य प्रयोगात्मक रूपले मात्र हो । यसको सही सदुपयोग र प्रभावकारिता हरेर नगरभित्र सबै वडामा विस्तार गर्ने लक्ष्य लिएका छौं । हाल ३२ वटा सिस्टिभी जडान गर्न मात्र पनि २५-३० लाख लागत लाग्ने देखिएको छ ।

आर्थिक स्रोत जुटाउन नेपालगायत अन्य सहयोगीहरूसँग छलफल सुरु भएको छ ।



गाजा फडानीमा निरन्तर

- राजेन्द्र बानियाँ

समाजलाई विकृति र कुलत बनाउने एउटा मादक गाजा पनि हो । स्थानीय ज्वाल्पादेवी क्लबले त्यस क्षेत्रमा गाजा फडानी गर्दै आएका छन् । तर राजनीतिक रूपले सहभागी देखिँदैन । गाजा फडानीमा पनि भोटको राजनीतिले गर्दा दलहरूको सहयोग नपुगेको हो ।



विद्यालयमा जनचेतना केन्द्रित गर्नुपर्ने

- रूपेश आचार्य

सामुदायिक सेवा केन्द्र र प्रहरी सम्बन्धी गतिविधि विद्यार्थीहरूलाई सचेत पार्न विद्यालय-विद्यालयमा पुगनुपर्ने बताउनुभयो । जनचेतना र कार्यान्वयनलाई अगाडि बढाउनु जरुरी छ ।

सामुदायिक सेवा केन्द्रलाई प्रदान गरिएको आर्थिक सहयोग

- १) रुद्र बहादुर स्मृति प्रतिष्ठान रु.१५०००।-
- २) महानगरीय प्रहरी वृत रु.१००००।-
- ३) चन्द्रमोहन इन्टरप्राइजेज रु.६२००।-
- ४) वेष्ट किङ्स मन्टेडवरी एकेडेमी रु.५६००।-
- ५) वेटर कलेक्शन रु.५५२३।-
- ६) पर्यटन सूचना केन्द्र रु.५०००।-
- ७) स्वास्थ्य स्वयंसेविका समूह रु.१०००।-

साहित्य स्तम्भ

कविता

- रामचन्द्र श्रेष्ठ

हामी मैदानमा छौं

लुखेर
खुनी नङ्गाहरूले
कतिसम्म गिजोल्छौं
स्वतन्त्र भूमिको रगत-मासु
अत्याचारले सीमा नाघिसकेको छ ।

चिथोरेर
प्रभुत्ववादी दाहाहरूले
कतिसम्म लुट्छौं
यो बुद्ध भूमिको अस्मिता
इतिहास अब उल्टिने दाउमा छ ।

समयको पानीले छ्यापेपछि
जागेका छन् मानिसहरू
इतिहास लामो बेहोसीबाट,
परनिर्भरताको विषले
गलेका हात-गोडालाई
हृदयको बलले आड दिदैछन्
मान्छेहरू जागेका छन्
इतिहास अब नयाँ लेखिदैछ ।

हामीलाई चाहिँदैन
तिम्रो दयाको भीख
'बहादुर'को लोलोपोतो पनि चाहिँदैन,

'पहाडी जवानी'को प्रशंसा पनि चाहिँदैन
हामी त्यति माग्नेछौं
जति हाम्रो अधिकार हो
हामीलाई हाम्रै पूरा आकाश चाहिन्छ
हामीलाई हाम्रै सम्पूर्ण धर्ती चाहिन्छ ।
छातीभरि बोकेर असंख्य घाउ
हामी ब्युँतेका छौं आदिम अन्धकारबाट
खाटा बसेको छैन सुगौलीको
ताजै छ १९५० र
आलै छन् टनकपुर, महाकाली,
सुस्ता र कालापानी ।

खेलेर हाम्रो विविधतामा
तिमीले सिर्जेका चक्रव्यूहहरू
किनेर हाम्रा गद्दाहरूलाई
कोरेका षड्यन्त्रहरू
च्यातिदैछन्
युगले आह्वान गरेपछि
हामी उत्रेका छौं संघर्षमा ।

ओ ! भारतीय विस्तारवा
अब कोही लेण्डुप दोर्जेको पुनर्जन्म हुनेछैन
होसियार ।

भीमसेनका सन्तानहरू मैदानमा छन्
गंगालालका सन्तानहरू मैदानमा छन् ।

केवलकार.....

प्रक्रिया केही हप्ता अगाडि
सकिएको थियो ।

सो लिमिटेडको
महाप्रबन्धक अभिषेक शाहले
स्थानीयवासीलाई सेवा तथा सुविधा
उपलब्ध गराउनको लागि आइतबार
केवलकारको सञ्चालन निःशुल्क
गरिएको भएपनि स्थानीय क्षेत्रभन्दा
बाहिरबाट आउनेको भीड व्यवस्थापन
गर्न कठिन भएको जानकारी दिनुभयो ।

भारतको....

निःशुल्क गर्ने भारतले अन्तर्राष्ट्रिय
कानूनविपरीत बनाएको बाँध र
तटबन्ध हटाउने विषयमा जरुरी
सार्वजनिक महत्त्वको प्रस्ताव
संसदमा दर्ता गरेको छलफलमा
ल्याउनुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

उहाँले भारतको
निर्देशनमा संविधान संशोधन गर्न
नहुनेमा जोड दिँदै प्रत्येक प्रदेशमा
हिमाल-पहाड तराई आवश्यक
भएको विचार राख्नुभयो । पार्टीका
अर्का सांसद डिल्लीप्रसाद काफ्लेले
नेपाल सरकारले आफ्नो लगानीमा
२०५० सालदेखि जलविद्युत्
उत्पादन नगरेको हुँदा दैनिक १८-
२० घण्टासम्म लोडसेडिङ्ग
व्यहोर्नुपरेको विचार राख्नुभयो ।

काठमाडौँजिल्लाका पार्टी
अध्यक्ष नारायण महर्जनले देश र
जनताको इमानदारीपूर्वक सेवा गर्ने
पार्टी भएकैले प्रतिक्रियावादीहरूले
नेमकिपाविरुद्ध भक्तपुर काण्डको
षड्यन्त्र गरेको बताउनुभयो ।

कामरेड गुणदास
महर्जनको अध्यक्षतामा सम्पन्न
भएको कार्यक्रममा जस्मिन महर्जनले
धन्यवाद, ज्ञानुमाया दराइले स्वागत
र जितबहादुर महर्जनले सञ्चालन
गर्नुभएको थियो ।

भेला ले हरिहरण
श्रेष्ठको अध्यक्षतामा सात सदस्यीय
काठमाडौँ क्षेत्र नं. ८ समिति गठन
गरिएको थियो ।

बलम्बुमा किसान भेला

नेपाल क्रान्तिकारी
किसान संघको चन्द्रागिरी नगरको
भेला शनिबार भयो ।

भेलाका प्रमुख अतिथि
डिल्ली प्रसाद काफ्लेले किसान
संघको सम्मेलन बारे जानकारी
दिँदै राष्ट्रिय सम्मेलनमा सक्रिय
सहभागी हुन आग्रह गर्नुभयो ।

नेमकिपा केन्द्रीय सदस्य
नारायण महर्जनले किसान संघर्ष
उपत्यका लगायत अन्य जिल्लामा
पनि नेमकिपाले संचालन गरेको
स्मरण गर्दै बाली काट्ने आन्दोलन,
साँढे धपाउने, मोहीयानी हकबारे
संघर्ष गरेको स्मरण गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा सचिव
विकल प्रजापतिले पनि



बोल्नुभएको थियो ।

गुणदास महर्जनको
सभापतित्वमा भएको सम्मेलनले

गुणदास महर्जनकै अध्यक्षतामा ७
सदस्यीय चन्द्रागिरी नगर समिति
गठन गरियो ।

क्रान्तिकारी किसान संघको जिल्ला सम्मेलन हुने

नेपाल मजदुर किसान
पार्टीको जनवर्गीय संगठन नेपाल
क्रान्तिकारी किसान संघको दोस्रो
जिल्ला सम्मेलन यही भाद्र ११
गते हुने भएको छ ।

जिल्ला सम्मेलनको
क्रममा काठमाडौँको विभिन्न
नगरपालिकामा किसानहरूको भेला
सम्मेलन जारी छ ।

टोखामा प्रथम नगर सम्मेलन

नेपाल क्रान्तिकारी
किसान संघको प्रथम टोखा नगर
सम्मेलन आइतबार टोखामा
सम्पन्न भयो ।

प्रमुख अतिथि
नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य एवं
नेपाल क्रान्तिकारी किसान संघका
अध्यक्ष डिल्ली प्रसाद काफ्लेले
पानसमा दीप प्रज्वलन गरी
उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा वहाँले
किसान संघको गतिविधि संसदमा
नेमकिपाले खेलेको भूमिका र



जलस्रोतमा नेपाल कसरी ठगिए
भन्ने विषयमा बोल्नुभएको
थियो ।

कार्यक्रममा नेमकिपा
केन्द्रीय वैकल्पिक सदस्य एवं
जिल्ला समितिका सचिव राजवीर
डंगोल, संघका केन्द्रीय सचिव
विकल प्रजापति, टोखा नगर
समितिका संयोजक वीर बहादुर
डंगोल, चन्द्रागिरी नगर समितिका
अध्यक्ष गुणदास महर्जनले पनि
बोल्नुभएको थियो ।

वीरबहादुर डंगोलको

सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा
मदन श्रेष्ठ र कासीलाल डंगालले
पनि बोल्नुभएको थियो ।

सम्मेलनले का. पञ्च
नारायण श्रेष्ठको अध्यक्षतामा १५
सदस्यीय नेपाल क्रान्तिकारी किसान
संघ टोखा नगर समिति गठन
गरिएको थियो ।

निर्वाचित सदस्यहरूलाई
नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य एवं
संघका अध्यक्ष डिल्ली प्रसाद
काफ्लेले सपथ गृहण
गराउनुभएको थियो ।

चिनियाँ रेशममार्ग र विश्व कुटनीति सम्बन्धी पुस्तक 'चिनियाँ सपना' बारे

अन्तरक्रिया कार्यक्रम

सहभागी बनौं ।

कार्यक्रम

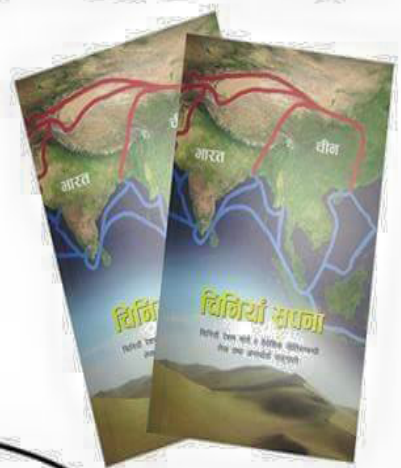
मिति : २०७३ श्रावण २८ गते, शुक्रबार

समय : दिनको १२:०० बजे

स्थान : त्रिभुवन विश्वविद्यालय (सिनास हल), किर्तिपुर

प्रमुख अतिथि

का.नारायणमान बिजुक्छे (रोहित)
अध्यक्ष, नेपाल मजदूर किसान पार्टी



आयोजक : नेपाल क्रान्तिकारी विद्यार्थी संघ, त्रि.वि.केन्द्रीय क्याम्पस समिति

पाँगा उमाविमा विद्यार्थीहरू सम्मानित

कीर्तिपुर । पाँगा उच्च माध्यामिक विद्यालय सहिद पथमा एसएलसी परीक्षा २०७२ का शतप्रतिशत उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूको सम्मान शनिबार सम्पन्न भयो ।

प्रमुख अतिथि विद्यालय निरीक्षक दामोदर रेग्मीले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

वहाँले विद्यार्थीहरूलाई मायाको चिनो प्रदान गर्नुभएको थियो भने विद्यालयमा लामो समय इमानदार पूर्वक सेवा गर्नुहुने शिक्षक ताराबहादुर के.सी. र कर्मचारी हिराभाई महर्जनलाई दीर्घ सेवा पदक प्रदान गर्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा वहाँले विद्यालयले गरेको प्रगतिमा प्रशंसा व्यक्त गर्दै उच्च शिक्षामा पनि धेरै मेहनत गर्दै उच्च शिक्षामा पनि धेरै मेहनत गरी उज्ज्वल भविष्य बनाउन आग्रह गर्नुभयो । वहाँले तपाईं विद्यार्थीको उच्च शिक्षाको सफलताले विद्यालयको नाम पनि चम्कने बताउनु भयो ।

विद्यालयका संस्थापक एवं निर्देशक रमेशमान महर्जनले



विद्यालयको प्रगतिमा शिक्षक, अभिभावक, विद्यार्थी र कर्मचारीको ठूलो सहयोगले यहाँसम्म आइपुगेको बताउनुभयो ।

वहाँले प्राकृतिक बिपत्तिले भौतिक संरचनामा पुर्‍याएको क्षति र मर्मतमा सहयोग गर्नु हुने संस्था पीडपी र त्यस संस्थाका अध्यक्ष माधवलाल महर्जनलाई विशेष धन्यवाद दिनुभयो ।

विद्यालय प्रिन्सिपल श्यामसुन्दर महर्जनले विद्यालयको प्रगति विवरण पेश गर्नुहुँदै यस वर्षदेखि ११ कक्षा संचालन गर्ने

तयारी गरेपनि आवश्यक भौतिक निर्माणको अभावले नहुने जानकारी दिनुभयो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवं कार्यक्रमका सभापति प्रा.डा. नन्दबहादुर महर्जनले उच्च शिक्षामा विषय छनौट गर्दा क्षमता र अवस्था हेरेर छनौट गर्न आग्रह गर्दै जुन विषय पढेपनि विशेषज्ञ हासिल गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा उत्तीर्ण विद्यार्थी कञ्चन भट्टराई, स्नेहा दवाडी र आकृति रिजालले पनि बोल्नुभएको थियो ।

थाइराइडलाई हानी पुर्‍याउने तत्व

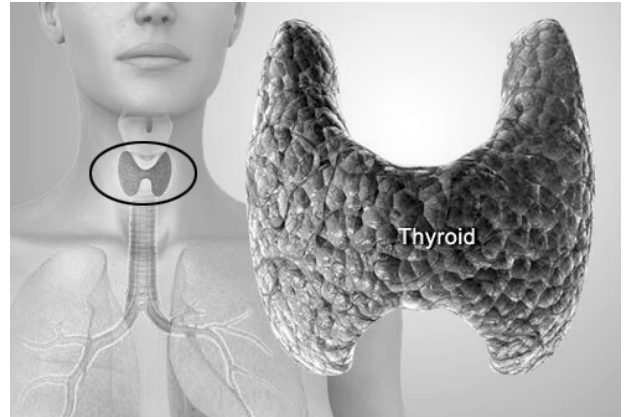
घाँटीमा रहने थाइराइड ग्रन्थी शरीरको एक प्रमुख नियन्त्रकका रूपमा परिचित छ । शरीरले ऊर्जाको प्रयोग कसरी गर्ने, प्रोटीन उत्पादन कसरी नियमन गर्ने तथा हर्मोनहरूप्रति शरीरको सम्बन्धीलता निर्धारण गर्ने जस्ता अति महत्वपूर्ण कार्यको जिम्मेवारी थाइराइड ग्रन्थीमा रहन्छ । हाम्रो वरिपरिको वातावरण र रहनसहन प्रदूषित रहेकोमा दुई मत छैन । विषालु तत्वको मात्र शरीरमा बढ्दै जाँदा गम्भीर स्वास्थ्य समस्या उत्पन्न हुने गरेको छ । शरीरको प्रतिरक्षा प्रणाली कतिपय अवस्था कमजोर पर्ने त कहिले उग्र भएर आफ्नै शरीरमा क्षति पुर्‍याउने सम्भावना बढेको छ ।

थाइराइडलाई सबैभन्दा बढी जोखिम प्रदूषित वातावरणबाट छ । औद्योगिकीकरण र रसायन तथा कीटनाशकको जथाभावी प्रयोगले गर्दा थाइराइडलाई नोक्सान पुर्‍याउने कैयौं तत्व वातावरणमा पुगेका छन् । वातावरणमा हानिकारक तत्वको मात्रा घटाउन सकियो वा ती तत्वबाट आफूलाई जोगाउन सकियो भने हामीले थाइराइडलाई स्वस्थ राख्न सक्नेछौं ।

थाइराइडलाई हानी पुर्‍याउने तत्वहरू:

थालेट्स:

प्लाष्टिकमा प्रयोग गरिने थालेट्सले थाइराइडमा नोक्सानी गर्छ । यस रसायनले अण्डकोषका कोषको क्षति पुर्‍याएर शुक्राणु उत्पादनमा समेत गम्भीर असर गर्छ । थालेट्सको प्रभाव बढी परेमा मधुमेह, थाइराइडको समस्या र



मोटोपना हुने अनुसन्धानबाट स्पष्ट पारिएको छ ।

एनितस्याक्टेरियल उत्पादन कतिपय साबुन, लोसन, दन्तमन्जनमा प्रयोग गरिने ट्राइक्लोसान नामको रसायन थाइराइडलाई हानिकारक छ । अनुसन्धानबाट थाहा भए अनुसार यस रसायनले शरीरमा हर्मोन प्रणाली अवरुद्ध गर्ने र थाइराइडको प्रक्रियामा समस्या उत्पन्न गर्छ ।

बीपीए

बिस्फोनेल ए नामको यो रसायन पनि प्लाष्टिकमा हालिएको हुन्छ । खाद्यवस्तु राखिएका बट्टा र प्लाष्टिकका अन्य उत्पादनमा बीपीए हालिएको हुनाले ती वस्तुमा राखिएका खाद्यवस्तु खाएमा यो रसायन हाम्रो शरीरमा पुग्छ । थाइराइडको मुख्य क्रिया अवरुद्ध गरी यस रसायनको बाल मस्तिष्कमा समेत समस्या ल्याउँछ ।

किटनाशक

अनुसन्धानहरूबाट स्पष्ट पारिए अनुसार चलनचल्तीमा रहेका ६० प्रतिशत किटनाशकले थाइराइडमा

नकारात्मक असर पार्छन् ।

थाइराइडमा क्षति पुर्‍याउने अन्य तत्व पनि वातावरणमा विद्यमान छन् । जेनेटिकली मोडिफाइड अर्नानिज्म अर्थात् जीएमओ खाद्यवस्तु तथा पारो, शिशा जस्ता गन्धौ धातु र डायोक्सिन ग्यासले पनि थाइराइडको कार्यमा प्रभाव पार्छन् । थाइराइड ग्रन्थी कम सक्रिय हुने समस्या, हाइपोथाइराइडिज्मको अवस्थामा शरीरको आन्तरिक पाच्य, ऊर्जा र सन्तुलन कमजोर पर्न जान्छ । मान्छे कमजोर हुने, मोटाउने, निकै थकान लाग्ने, डिप्रेसन लगायतका समस्या थाइराइड ग्रन्थी अधिक सक्रिय भएको अवस्थामा देखिन्छ । यस विपरित थाइराइड ग्रन्थी अधिक सक्रिय भएको अवस्था हाइपरथायराइडिज्ममा शरीरको आन्तरिक क्रिया बढी सक्रिय भएर व्यक्ति तापप्रति सम्बेदनशील, मुटुको धड्कन बढ्ने, हात काम्ने, धेरै खाए पनि नमोटाउने, साँझपथ अचानक थकान महशुस हुने र राती निद्रा नलाग्ने समस्या उत्पन्न हुन सक्छ ।

छैठौँ गाईजात्रा कप त्याडमिन्टनको अन्तिम खेल शनिबार

कीर्तिपुर । देवढोका व्याडमिन्टन समूह कीर्तिपुरको आयोजनामा सुरु भएको छैठौँ गाईजात्रा कप व्याडमिन्टन प्रतियोगिता शनिबार समापन हुने भएको छ ।

मेन्स डबलका

जोडी सहभागी खेलमा

सुपरलिगको आधारमा छनौट

भई शंकर महर्जन र लक्ष्मी

बहादुर महर्जन र बेनगोपाल महर्जन र राजकुमार महर्जनको जोडी अन्तिम चरणमा पुगेका छन् । उनीहरूले सुपरलिगमा १६ र ११ नम्बर प्राप्त गरी अन्तिम चरणमा पुगेको हो ।

त्यसैगरी लक्ष्मीभक्त

महर्जन र विनोद महर्जनको

जोडीले १० अंक र सुरेश र

दिपु महर्जनको जोडीले ७ अंक प्राप्त गरी तेस्रो पदकको लागि भिड्दै छन् ।

शनिबार तेस्रो पदकको लागि पहिलो खेल र दोस्रो र प्रथम पदकका लागि दोस्रो खेल हुनेछ ।

खेल साउन १९

गतेबाट देवढोका व्याडमिन्टन

कोर्टमा सुरु भएको थियो ।

नयाँ लोडसेडिङ्ग तालिका

- नेपाल विद्युत प्राधिकरण

समूह/बार	आइतबार	सोमबार	मंगलबार	बुधबार	बिहीबार	शुक्रबार	शनिबार
समूह-१	०९:००-१२:००	१२:००-१६:००	११:००-१५:००	०९:००-११:००	१०:००-१४:००	०५:००-०९:००	०६:००-१०:००
	१५:००-२०:३०	२०:००-२२:००	१९:००-२१:३०	१६:००-२०:००	१८:३०-२१:००	१४:००-१९:००	१५:००-१९:००
समूह-२	०६:००-१०:००	०९:००-१२:००	१२:००-१६:००	११:००-१५:००	०९:००-११:००	१०:००-१४:००	०५:००-०९:००
	१५:००-१९:००	१९:००-२०:३०	२०:००-२२:००	१९:००-२१:३०	१६:००-२०:००	१८:३०-२१:००	१४:००-१९:००
समूह-३	०५:००-०९:००	०६:००-१०:००	०९:००-१२:००	१२:००-१६:००	११:००-१५:००	०९:००-११:००	१०:००-१४:००
	१४:००-१९:००	१५:००-१९:००	१९:००-२०:३०	२०:००-२२:००	१९:००-२१:३०	१६:००-२०:००	१८:३०-२१:००
समूह-४	१०:००-१४:००	०५:००-०९:००	०६:००-१०:००	०९:००-१२:००	१२:००-१६:००	११:००-१५:००	०९:००-११:००
	१८:३०-२१:००	१४:००-१९:००	१५:००-१९:००	१९:००-२०:३०	२०:००-२२:००	१९:००-२१:३०	१६:००-२०:००
समूह-५	०९:००-११:००	१०:००-१४:००	०५:००-०९:००	०६:००-१०:००	०९:००-१२:००	१२:००-१६:००	११:००-१५:००
	१६:००-२०:००	१८:३०-२१:००	१४:००-१९:००	१५:००-१९:००	१९:००-२०:३०	२०:००-२२:००	१९:००-२१:३०
समूह-६	११:००-१५:००	०९:००-११:००	१०:००-१४:००	०५:००-०९:००	०६:००-१०:००	०९:००-१२:००	१२:००-१६:००
	१९:००-२१:३०	१६:००-२०:००	१८:३०-२१:००	१४:००-१९:००	१५:००-१९:००	१९:००-२०:३०	२०:००-२२:००
समूह-७	१२:००-१६:००	११:००-१५:००	०९:००-११:००	१०:००-१४:००	०५:००-०९:००	०६:००-१०:००	०९:००-१२:००
	२०:००-२२:००	१९:००-२१:३०	१६:००-२०:००	१८:३०-२१:००	१४:००-१९:००	१५:००-१९:००	१९:००-२०:३०

राष्ट्रिय विद्युत समस्याको निराकरणका लागि सरकारी कार्यालयहरूले विद्युत खपतको लागि मितव्ययिता गर्ने कदमहरू चालू राखी सर्वसाधारणहरूलाई सुसूचित गराऔं ।



नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग